

Hevesvármegye

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI VÁRMEGYEI LAP

TARTALOM:

Szita Mihály ny. tábornok a 60-as Bajtársi Szövetség elnöke Eger: Vergatterung, 60-as Beka Testvéreim.

Az újságírás hősi halottai.

Dr. Kürti Menyhért katolikus kerületi főigazgató Egerből Budapestre tette át székhelyét.

Braun Károly polgármester nyilatkozata az Egri Unnapi Hét jelentőségéről.

A közigazgatási bizottság ülése.

Vitéz Fluck Gusztáv vármegyei gazdasági felügyelő jelentése Hevesvármegye mezőgazdasági állapotáról.

Ifj. dr. Tuzson János földbirtokos, ecetgyáros Hatvan: Néhány szó a hatvani kisgazdák legfontosabb feladatáról.

60. as szednap Hatvanban.

„Öreg Vitéz” Emlékezzünk régiokról . . .
Egy kis nyelvészkedés.

Legány Ödön ny. gazdasági akadémiai tanár, a Hatvani Növénynevelő igazgatója Hatvan: Vigyünk több szaktudást a faluba.

Hevesy Gusztávné Eger: Séta a „Gonosz ember” kertjében.

Gröber Ferenc, az Egri Kereskedők Egyesülete elnökének nyilatkozata a Kereskedők Országos Nyugdíjintézetének megalakítására vonatkozó mozgalom országos sikeréről.

Vitéz Doktay Gyula mérnök, ecetgyáros Hatvan: Két érdekes probléma az Omke. hatvani fiókjának választmányi ülésén.

Dr. Papp Zoltán aljegyző Hatvan: A szociális titkárok.

Látogatásunk a hatvani tüdőbeteg gondozó intézetben.

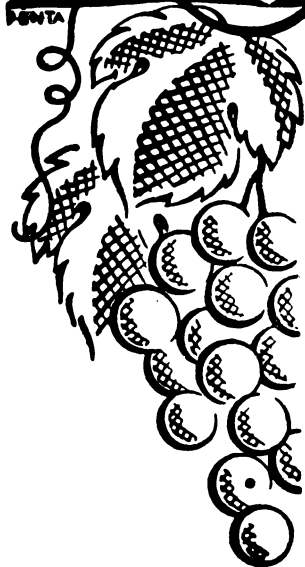
Unterreiner Viktor: Egernek és az egri bornak szivből csinálók komoly propagandát a new-yorki világkiállításon.

Amerikai magyarok látogatása Egerben. Továbbá hírek és beszámolók a megye minden részéből.

HATVAN
1938. AUGUSZTUS HÓ 15
IX. ÉVF. 11. SZÁM.

Ripária

PONTA

SZŐLŐTELEPÍTŐ R. T.
BUDAPEST, VI. KIRÁLY-UTCA 26.
Telefon: 1-14-0-44; 1-18-4-64.

SZŐLŐOJTVÁNY
♦♦ HAZAI ♦♦
GYÖKERES ÉS
SIMA VESSZÓ
ÉS AMERIKAI
ALANYVESSZÓ

Ripária anyatelep az ecsédi telepen.

Különleges csemegeszőlő fajok:

Fehér fajták.

Afus Ali
Erzsébet királyné emléke
Mathiász Pipiske
Szauder Gusztáv
Szőlőkertek királynője musc.

Tompa Mihály chass.
Vörösmarty M. musc.

Vörös fajták.

Maihiász Jánosné chass.
Szauder Gusztávné musc.

Az élénk érdeklődésre való tekintettel ajánlatos az előjegyzés.

HEVESVÁRMEGYE

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI VÁRMEGYEI LAP

MEJELIENIK HAVONTA KETSZER. ELŐFIZETESI ÁRAK: EGY ÉVRE 12 PENGŐ, FÉLÉVRE 6 PENGŐ, NEGYEDÉVRE 3 PENGŐ

VERGATTERUNG! 60-as Baka Testvéreim!

A béke időben a kürt jelére gyülekeztünk, hogy megtanuljunk azon katonai erényeket, amelyekkel, ha ellenség törne hazánkra, — azt véresen visszaverjük. A 4 éves világháborúban ezt bebizonyítottuk és most a szenvedések, vér és halál dicsőségében egymás oldalán vívott harcéri küzdelmek szent emlékeit idézve hívunk Benneteket, hogy emlékezzünk, hogy a szenvedéseket feloldozzuk, hogy megbeszéljük mik a teendők a jelenben, hogy ha a Haza talán nemsokára ismét hívni fog — őseinkhez mérten tehessünk eleget hazafiai kötelességünknek.

Azért most mi, akik akkor is, ott is Veletek voltunk és vezettünk Titeket, most nem vezényszóval kiáltunk felétek, nem esatára, nem rohamra hívunk, de a régi bajtársi szeretettel kérünk valamennyiteket, derék hatvamos fiaink, Heres Borsod és Nógrádi ősi földjének öreg katonái:

Gyertek szeptember 11-re Hatvanba, 60-as ezrednapunk ezévi szent-ünnepére, elesett bajtársaink felett érzett igaz kegyeletünk kifejezésére, egymás iránt érzett bajtársi hűségünk és szeretetünk megnyilatkoztatására, — a golyók, gránátok és gázok öszénében elmulthatatlanná erősödött összetartásunk bobizonyítására.

Hatvanasok! Bajtársak! Ismét sorsdöntő időket él a magyar nemzet, az újjáalakulás előtt álló Duna-Tisza medencében. Nem tudhatjuk milyen kötelességek elé állíthat bennünket a holnap. Annyi azonban bizonyos, hogy nekünk azt a szellemet, amelyet a 60. gyalogezred színmagyar soráiban megismertünk és elajánítottunk és amely az elmúlt világháború annyi véres esatájában dicsőségesen megnyilatkozott, azt az ezeréves magyar katonaszellemet nekünk föltétlenül és minden körülmények között meg kell őriznünk, sőt töretlenül át kell plántálnunk a jelen és az eljövendő magyar katonai nemzedékbe is. Mert új megpróbáltatások idején is csak az a 60-as magyar katonai szellem hozhatja meg a küzdelem eredményét, amely ezredünk történetében a napoleoni háborúk, az 1848—1849-es magyar szabadságharc, a boszniai okkupáció történelmi nagy csatahelyein, apáink és nagyapáink

hőstetteit örökké hirdeti: — az a 60-as magyar katonai szellem, amely a világháború alatt Oroszország és Galicia véres harcmezőin, Belgrád elfoglalásánál, Szerbia és Montenegró csatahelyein, majd a tiroli hegyekben, majd a Doberdón, a Hétközség fennsíkján és legutoljára a Monte di val bella magaslátán irta be győzelmes dicsőségét a történelem legszebb lapjaira.

Bajtársak! Halljátok meg most újra dicsőséges ezredünk régi hívó jelét! Sorakozzunk fel újra a tépelt zászló alatt Ószülő fejjel és ritkuló sorokban is lássuk viszont egymást és emlékezzünk megáradt szívvel az elmúltakra, a megharcolt harcok dicsőségére, elesett hős bajtársaink jeltelen sírjaira, hogy mult emlékek ragyogásán szülessen újja lelkünkben a hit, legyen egység, acélozódjék az akarat és az elszántság bennünk és fiainkban a szebb, a régi Szent Istváni Magyarország visszaállítására!

Gyertek szeptember 11-re Hatvanba a 60-as találkozóra. Hozza el mindenki örömét és bánatát és osszuk meg egymással, mint ahogy megosztottuk a négyéves világháború minden küzdelmében és szenvedésében. Mutassuk meg, hogy ma is éppúgy szeretjük egymást, hogy kiolthatatlan a 60-as magyar szívekből a bajtársi szeretet érzése. Gyertek a hatvani nagy találkozóra, amelyet annyi szeretettel és fáradsággal készítenek elő a hatvani jó bajtársaink.

Hatvanasok! Bajtársak! Dicsőségese küzdelmeink közös szent emlékeit idézve, bajtársi szívünk minden szeretetével hívunk Benneteket!

Szita Mihály s. k.

ny. tábornok,
a 60-as Bajtársi Szövetség elnöke.

Az ujságírás hősi halottai.

Gyászfülgős lélekkel, kesergő szívvel emlékezzünk és rójuk a sorokat. Lelki szemünk előtt megjelenik a hal ujságíró kolléga, akik izzó munka és hivatás szeretetlül állhatra dolgoztak és siettek vissza, hogy világgá vetíthessék a magyar életnek egy színes epizódját.

Virágos jókedvvel, a fiatalság ragyogó derűjével

arcukon szálltak fel a repülőgépre, amelynek mind-egyikük szerelmese volt, — s percek múlva villámcsapásként állt be a katasztrófa s a gép szárnyaszegettén hullott alá, maga alá temelve a tizenkét virágzó életet, hozzátartozóiknak büszkeségét, reménységét.

Amikor a magyar föld örök pihenőre befogadta hűsleges fiait, az újságírás hősi halottainak: Benke Tibor, Molnár Béla, Peller György, Ruznyák Iván, Simon Miklós, Szilvássy Józsefnek kihílt tetemeit, — nemcsak az a sokkezernyi résztvevő búcsúzott tőlük könnyes szemekkel, akik a díszsírhely-eket körülállták, hanem megkönygezte a magyar újságírót nagy családjának minden tagja, — de minden érző lelki magyar is.

Dr. KÜRTI MENYHÉRT

katolikus középiskolai kerületi főigazgató
Egerből Budapestre tette át székhelyét.

Egy kivételes képességű férfi, istenszálló nagy szellemű társadalmi ember távozott el nemrég körünkől, búcsút mondva a vármegyénknek, ahol bölcsője ringott, ekköszönve Egerből, amely város ősi kegyesen kulturájának hosszú évtizedekön keresztül nemcsak egyik legfőbb művelője és irányítója, hanem egyik legerősebb oszlopa is volt. Fájdalmasan érint valamennyiünket ez a távozás és nehézzé hozza szívünk ahhoz a gondolatához, hogy Kürti Menyhért dr. katolikus középiskolai kerületi és kerületi tanári főigazgató ma már nem Egerben betölti kötelességi munkásságát. Nehézzen tudjuk becélni magunkat abban, hogy legnagyobb közéleti és társadalmi eseményeinknek nem Kürti Menyhért dr. lesz a mindig mindenki részéről a legszívesebben hallgatott ünnepi szónoka. Törvényhozási bizottságunk közgyűlése, Eger város képviselő-testülete illusztris tagjai, nagy tömegek vésztelők felelő szemében a kinek vezérülése a közéletre, mindenkori esemény volt s izes és őles magyar beszédére kicsinyek és nagyok örömmel figyelték.

Fajon emlekezünk kimazassó közéleti nekünk távozásáról s ahol meg kell nyugodnunk abban a tudatban, hogy éppen az ő is rajongó s értelettel épített magyar kultúra szolgálata perancsát a fővárosi magasabb emelkre, mégis hateret a veszteség vérmeznyek és Eger társadalmára dr. Kürti Menyhért távozásra.

A nagyoktól lelt elismerés különösen manapság könnyen a hízélgés és a személyi kultusz ápolásai kefti. Nem kívánunk e latszathá beleszni es sietünk szordinól tenni érzelmeink kifejezésere, amikor dr. Kürti Menyhért fő igazgató hatalmas kulturális, nevelési és társadalmi munkásságára rövid visszapihentést vetünk. Nemzedékeket alakított finom lelkével, hazafias katolikus szívvel és az igazán elhivatott tanárnak diákjai iránt érzelt odaadó szeretetével, olyan mély és elragadó tudományos felkészültséggel, amely napfényesen ragyogott és inponáit diákok és felnőttek szemében mindenkor. Mélyen megilletődve emlékezünk azokra az erettségű találkozókra, amelyeknek tagjai Kürti Menyhért dr. egykori tanítványai voltak és feledhetetlen marad előttünk az őszinte hálának és mélységes szeretetnek az a megnyilatkozása, amely az öregdiák szivekből kicsordult Kürti igazgató és volt osztályfőnök felé.

De meg kell itt emlékeznünk arról is, hogy a tősgyökeres egri tanárt az illusztris ciszterci rend Bajára küldte ki igazgatónak. A legveszélyesebb időben, a legkényesebb körülmények között, a szerb megszállás alatt is olyan izzó magyarsággal töltötte

be igazgatói és tanári hivatását, hogy ezt vélemenyünk szerint külön tanítani kellene a ciszterci iskolákban, sőt a többi intézetben is.

Egerbe visszatérve a Gárdonyi Társaság élén irányította a nemzeti kulturát. Példát adó kezdeményezéssel mutatta be ifjuságnak és szülőknek az egyes életpályák rögös és szép útját a teli ismeretterjesztő előadások keretében. Páratlan leleménységgel kiválasztotta előadóknak a ciszterci diákokból lett nagvembereket és így a katonai életpályáról egy Schöner Odilo altábornagy, az orvosi pályákról dr. Scipiadus professzor, a papi pályáról egy Baranyai Juszán egyetemi tanár adott magas színvonalu ismertetést, amelyre az egész ország közvéleménye feligyelt.

A tradíciókat ápoló Eger város egyik ősi intézményét, a Fertálymesteri Kart egyesületbe tömörítve, megszervezte és az addig ugyszólván csak külső dísz jelentő fertálymesteri tisztségű új rendszákkal gazdagítva, a mai időknek megfelelő szocialis tartalommal öltötte meg.

Ezalatt mennyi szép hazafias és társadalmi ünnepen hallottuk kedves és ihletelt szavait, mint ünnepi szónoknak. Beszéd-ből tisztelet-nyilvánítást, hitvány tudás, hazakért dobogó magyar szív áradt Gyönyörködünk benne és tanulunk is mindenkori től. Csak a legutóbbi szónoklatról emlékezünk meg itt, amikor a várszékben fogásunkat üdvözölte a magyar kommunisok főpárti a állam-ból. Hallotta vagy olvasta előadóját. Ez minden díszre írtul, többet magától önmagától ez a beszéd, is, amelyet rögzítve emlékeztünk mi is e lap hasbjain.

Igen kedvvel emlekezünk a mindhárom önzetlen nagy emben, minden percet a munkára és szocialis férfi, s a magyarságot a szocialis gondolat kultúránál kevesebb bírtat hogy magy után közéletünkben kével ifjúságunk. Hogy ez az elszáradás csak legyen. Kürti Menyhért főigazgató magyarságot a magyarok és a közhatalan lelki szálak fűzők, élénk és megélt. Egerben, hogy mi fogabaz, megvárakozunk önként és bizvást reméljük, hogy szocialis kultúránkban marad szereplő városával és magyarsággal, amely őt magyarságot megvárakozunk megvárakozunk szocialis lelki övezte és övezte ezután. Nem is szakad talán el egészen tőlünk. Csak Pégyer dolozik a magyar katolikus kultúra magasabb erhelyen, dr. Kürti Menyhért, hisszük, aki itt volt: a mienk

A hatvani 60-as ezrednapra impozans számban vonul fel Egerből és környékéről is a volt 60-asok csoportja.

Egerben Szita Mihály ny. tábornok elnöklésével választmányi értekezletet tartottak a volt 60-asok Szita tábornok lelkes felhívására elhatározták, hogy impozans számban vonulnak fel szeptember 11-én a Hatvanban tartandó ezrednapra. E célból augusztus 28-án délelőtt 11 órakor a Frontarcos Szövetség egri helyiségében hatvanas gyűlést tartanak és az utazás, valamint a csoportok indításának részleteit itt beszélnek meg véglegesen. Addig is megalakították az egyes intéző bizottságokat, amelyek a hatvanasok utazását megszervezik.

Szita Mihály tábornok lelkes szavakkal emlékezett meg a hatvani rendező bizottság áldozatos munkájáról és Hatvan város előzékeny goszításáról, amellyel az ezrednap nagy sikerét előre biztosítják.

Braun Károly polgármester nyilatkozata az Egri Ünnepi Hét jelentőségéről.

Szeptember 25-én a szőlősgazdák országos nagygyűlése, október 2-án a magyar kereskedők országos nagygyűlése lesz Egerben.

Szeptember 25–október 2. között Egri Ünnepi Hétet rendez Eger város közönsége. Az Ünnepi Hét keretében bor-, gyümölcs-, és különféle ipari kiállítást rendeznek az egri termékek bemutatására. A kiállítás és az ünnepi hét látogatására a MÁV kedvezményes jegyet engedélyezett. Munkatársunk az ünnepi hét jelentőségéről beszélgetést folytatott Braun Károly polgármesterrel, aki a következőket mondotta:

— Az egri ünnepi héttel kapcsolatban különösen nagyfontosságúnak tartom én a *gyümölcs- és bor kiállítást*. Ezzel nem kívánom kicsinyíteni az *ipari kiállítás* jelentőségét, amely hivatva van arra, hogy a kiválóan fejlett egri kézműves ipar nagyszerű termékeire felhívja az ország közönségének figyelmét. Mint aki magam is szőlősgazda és bortermelő vagyok, érthető azonban, hogy én erről beszélhetek legelsősorban és innen is felkérem a gazda- és bortermelő társaimat, hogy Eger gyümölcseinek és borainak valóban színjavát hozzák el a kiállításra és mutatassuk meg az ide látogató idogeneknek, hogy az egri bor és az egri gyümölcs páratlanul kiváló.

Különösen nagy örömmel szolgál, hogy a Szőlősgazdák Országos Egyesülete szeptember 25-én Egerben tartja országos gyűlését és itt tárgyalja le a szőlőtermelés legfontosabb kérdéseit. *Báró Waldbott Kelemen* országos elnökünk kérésére megtisztelő keszszéggel hátrózta el magát az egri országos gyűlés megtagadására és kijelentette, hogy ő maga is eljön a gyűlésre és elnökölni fog. Így az első vasárnap az egri ünnepi hét keretében a szőlősgazdáké lesz. Az utolsó vasárnap pedig a magyar kereskedő társadalomé lesz az ünnepi hetünkben. A magyar kereskedőtársadalom ekkor tartja itt országos nagygyűlését a kereskedők nagyfontosságú ügyében: öregseni és rokkantsági ellátás intézményes megoldásában, amelyet az *Illés féle terv* alapján kívánunk rendezni. Őszinte örömmel szolgál, mint a város polgármesterének, hogy egri ember elgondolása alapján és Egerben születik meg e nagyjelentőségű szociális intézmény. Városunk éppúgy mint az első vasárnapon a magyarszőlősgazdákat a legnagyobb szeretettel várja falai közé a második vasárnapra a magyar kereskedővilág reprezentánsait.

A közigazgatási bizottság ülése.

Heves vármegye közigazgatási bizottsága kedden délelőtt tartotta meg rendes havi ülését dr. Hedry Lőrinc főispán elnöklésével. Vitéz Jávor Ernő dr. vármegyei másodfőjegyző olvasta fel az alispáni jelentést a szabadságon lévő dr. Buzás Endre vármegyei főjegyző helyett.

Beniczky Elemér az alispáni jelentés kapcsán kérte, hogy azokat a községeket, amelyek nem tar-

toznak szigorúan az állategészségügyi megfigyelési 15 km.-es körzetbe oldják fel. Őrs Kálmán vármegyei főállatorvos kijelentette, hogy előzetes helyszíni szemle alapján kiállított állategészségügyi hatósági bizonyítvány alapján ezekről a helyekről is szabad a vágó állatok és tartásra szánt állatok kiszállítására.

Dr. Czékkel Ferenc m. kir. tiszti főorvos jelentése szerint júliusban Gyöngyösön nagy számban fordultak elő vérhas megbetegedések. Egyébként a vármegyében vérhas 112 esetben fordult elő, ebből 9 halállal végződött. Hasihagymáz 14 gyermekágyi láz 2 paratífus 3, bárányhimlő 4 esetben fordult elő.

A gyöngyösi vérhas-járványról (92 eset) megjegyezte a m. kir. tiszti főorvos, hogy a megbetegedések majdnem csak a szűkös anyagi viszonyokban élő lakosság körében fordultak elő. Terjedésének főoka a tökéletlen pöcegödörök és a tisztaság hiánya. Vármegyénk alispánja minden lehetőfé azonnal elrendelt, ami a kór további terjedését megakadályozhatja. A betegetek részben a kózkórházban, részben a járványkórházban különítették el.

Vitéz Fluck Gusztáv vármegyei gazdasági felügyelő jelentése Heves-megye mezőgazdasági állapotáról.

Hevesvármegye közigazgatási állapotát vitéz Fluck Gusztáv gazdasági felügyelő a közigazgatási bizottság ülésén a következőkben ismertette:

Az időjárás a múlt hó második felében teljesen száraz és rendkívül meleg volt. Augusztus elején a hőmérséklet némileg enyhült, helyenként erős záporok és zivatarok voltak.

A cséplési munkák a kisembereknél nagyrészen már befejeződtek, a nagyobb gazdaságokban azonban még folynak.

A termés általában jó közepes, helyenként igen jó. A buza minősége kiváló, hl sulya általában 80 kg-on felül van.

A többi termények is megfelelő termést adtak. A kapás növények jól fejlődtek s a termés-kiadások igen jók.

A földművelésügyi minisztérium a minőség buza terjesztése érdekében ez évben is folytatja akcióját részben készpénz, részben csere-akció formájában. Eddig a vármegye gazdaközönsége 20 waggonon felüli szükségletet jelentett be. Az akciót kiterjesztették a nemesített rozs vetőmagra is. A jövőben a szaporító gazdaságok számát felemelik s a termelést a búzán kívül a rozs, árpa és zabtermelésre is kiterjesztik, oly módon, hogy mind a járásban, könnyen hozzáférhető gazdaságokban megfelelő mennyiség álljon ezen magvakból is rendelkezésre, ahonnan azután a megfelelő kedvezményekkel a körültekintő községek gazdáinak könnyen hozzáférhetővé válik.

Verpeléten, Erdőtelken is fordultak elő nagyobb károk, legkevésbé a kár a hevesi szőlővidéken.

A gyümölcsök idén általában igen gyenge termést adtak, ami a vármegye gyümölcsstermő vidékeinek jelentős károsodást jelentett. A kései gyümölcsökből helyenként a körte és almatermés mutatkozik kielégítőnek.

A takarmánytermés közepes.

Néhány szó a hatvani kisgazdák legfontosabb feladatáról.

Irta: Ifj. dr. Tuzson János.

Az egységes termelés óriási előnyét az idén, még a maradi és látni nem akaró gazdák is kénytelenek elismerni az export-paradicsomi természnél. Az exportáru vásárlása mintegy három hélig tartott, végig 15—18 filléres jó ár mellett, ami annyit jelent, hogy a termelők magy. holdanként kb. 400—500 pengőt kaptak az exportáru eladásért, amihez még valószínűleg 50—100 pengő értékben érett árú eladás is fog járulni. Mellán mondhatjuk, hogy a befektetett tőke és munka meghozta a tisztességes hozadékát. Az exportáru felvásárlására annyi kereskedő jelentkezett, hogy a gazdák a szó szoros értelmében menekültek a bevásárlók elöl.

Ez azonban csak egy termés, aminél semmi esetre sem állhatunk meg, célunk az kell, legyen, hogy a komoly kereskedőket kora tavasztól késő őszig itt tarthassuk, ami csak úgy lehetséges, ha a többi termelvényünk is a paradicsom mintájára egységes minőségben és nagy mennyiségben kerül a piacra. Istenáldotta termesztési körülményeink nem csak a paradicsomot érelik meg korán és teszik exportra alkalmas áruvá, hanem számos más termelvényünket is. Nagy hiba volna, ha az idei eredményen felbuzdulva a jövő esztendőben mindenki paradicsomot termesztene, ha ez bekövetkezik elkerülhetetlen a korai árzuhanás, magyarul a krach. Meggyőződésem, hogy jó fajta saláta ugorka éppen úgy ide vonzani az exportöröket mint a paradicsom. Az idén legalább tíz nagykereskedő érdeklődött nálam, hogy kaphatna-e waggontételben ugorkát, sajnos nemmel kellett válaszolnom. Ugyanez állna a babra, dinnyére és többféle gyümölcsre, így barack, meggy, piszke stb-re is. De nem csak az exportcikkeknel fontos az egységes termelés, hanem a helyi fogyasztású terményeknél is. Jó példa erre a sárgadinnye amiből az idén a hatvani piacon elég nagy mennyiség volt minden nap található, a kereskedők pedig még csak nem álltak mert tudták, hogy egységes árut csak egy teherautóval sem igen tudnak összeszedni, így inkább tova robognak távolabbi piacokra, mi pedig fájuk a régi notát: „minős kereskedő”. A múlt év telen sokszor összefutunk hatvani gazdák és próbálkoztunk a bajokon összefogással segíteni, az eredmény nem mondom, hogy nagy volt, de annyit elértünk, hogy minden gazdában felélesztettük az összefogás gondolatát és kezdik belátni, hogy csak ez lehet a Hatvan komoly kereskedelmi göccsá, és csak rajtuk múlik, hogy nem tudjuk kihasználni óriási klimatikus és felerajzi adottságát. Az idén a munkát már ősszel kell megkezdeni és pedig nemcsak hatvani, hanem csányi, horli, csesédi és jászlényszarui gazdák bevonásával, mert több így például piarendészeti, kérdés csak velük egyetértve oldható meg. Tudom hosszú és nagyon röges ut előtt állunk, de neki vágunk, hogy több kenyér jusson, ha nem magunknak, legalább utódainknak.

Végezetül ne felejtjük, hogy a becsületes termelés nemcsak önérdék, hanem hazafias cselekedet is.

A 60-as ezrednap Hatvanban.

Lapunk vezetőhelyén Szila Mihály tábormok, a 60-as Bajtársi Szövetség rajongásig szeretett elnöke, lelkéből jövő hívó szózáttal fordul a 60-as ezred világhéberut járt tagjaihoz, Heves, Borsod és Nóg-

rád vármegye fiaihoz, hogy a Hatvanban szeptember 11-en megtartandó ezrednapra, mindnyájan jöjjenek el.

Hisszük és reméljük, hogy Heves vármegye minden községének 60 asai meghallják, megszívlelik és átérzik a hívó szózatot, és nem lesz vármegyénknek egyetlen olyan községe sem, amely ne képviselne magát az ezrednapon.

A szeptember 11-i 60 as ezrednap lelki élmény szempontjából is feledheteilen lesz azokra, akik azon megjelennek. Az ünnepség, amely Hatvanban is ünnepe lesz, minden tekintetben ki fog emelkedni a sablonos ezrednapok sorából.

Az ünnepség végleges műsorát a rendező bizottság néhány napon belül összeállítja s hirdetőnyeken teszi közzé az összes érdekelt községekben.

A reggeli órákban gyülekezés lesz a városháza előtt, ahonnan zárt menetbe alakulva vonulnak a 60 asok a sportlére, előbb azonban megkoszorúzzák a Kossuth parkban lévő hősi emlékművet. Ertesülésünk szerint az ezred koszorúját vitez Taby Árpád testőrornagy, a 60 as ezred legszebben dekorált, legvitézebb tagja helyezi el beszéd kíséretében.

A sporttéren az ünnepség tábori misével veszi kezdetét, amelyen vitez Subik Károly pápai prelátus, kanonok tartja a szentbeszédet.

A tábori mise után Szila Mihály tábormok tartja megnyitó beszédét, majd később hazafias dalok és szavatelok után dr. Szinyei Merse Jenő cs. és kir. kamarás, a hatvani kerület országgyűlési képviselője tart ünnepi beszédet.

Az ünnepségen a hatvani járás leventéi s a hatvani iskolák magasabb osztályu növendékei is jelen lesznek, s tisztelegve fognak elvonulni a 60 asok előtt.

Az ünnepség lezajlása után társasbéd lesz, majd a 60 as tisztika tisztértékezelést tart. A találkozóra érkező vidéki 60 as atisztú és legnyiségű állományu résztvevőket Hatvan község látja vendégül ebédre.

Ertesülésünk szerint delután a baidogi gyönyösbókrieta is szerepelni fog.

A hatvani szervezőbizottság ezuton is kéri az ünnepségen részt vevő községek i. t. vezetőit, hogy az ünnepségre jöjök le számát a felsor-gósebben jelentsék, hogy mód és idő legyen az előkészület megfételere.

Felvétel a Márta diákokthonba. A budapesti IX. Lúion-ucca 13 sz. alatti Márta Mater Diákokthonban megüresedett helyekre az 1938/39. tanévre szóló felvételi körvenyek augusztus 25-ig beadhatók. Pályázhatnak olyan szegénysorsu, példás viseletű és jó előmenetelű egyetemi és főiskolai hallgatók, akik tanulmányaikat Budapesten végzik. A szobák 2—6 személyesek. A város közepén az egyetemhez közel fekvő szép kertes otthonban — ahol külön tanuló, társalgó és fogadószoba, fürdő, zuhanyozó, fűtés és gázrezsóhasználat, tornaszor és telefon szolgálják a hallgatók kényelmét, — a bentlakás díjtalan. Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt postán is (bélyeges válasboritek mellékelendő) az otthon igazgatója. Személyesen reggel 8—9 óra között lehet érdeklődni (telefon: 13—77—49.)

Ha eredményt akar elérni, hirdessen a Hevesvármegyében.

Emlékezzünk régiokról . . .

Egy kis nyelvészkedés.

Soha az életemben nem felejttem el azt a napot, mikor irkucki hadifogságom ideje alatt egy izben az Irkut partján várakoztam a kompra, hogy átvigyen Irkuckba. — Nyár eleji szép nap volt. Pár lépésnyire tölem derekig levelkőzött, mezillás munkások talicskázták a balatonhoz hasonló simaságu és puhaságu parti fővenyt. A munkások szorgalmasan, hangtalanul dolgoztak, ahogy az akkord munkások szoktak. Csak azt tűnt fel, hogy az egyes fordulók után nem veszik elő a „papiroszil” (cigaretét), vagy nem csavarnak kis stanclit a „mahorkának” (kapadohánynak az összevágott csukája). — Még meg is dicsértem őket magamban, hogy ilyen szorgalmasan dolgozó muszkákat sem láttam még, mikor a Voenni Gorodok felől, a hadifogoly táborul szolgáló katonai tábor felől egy kopott csukaszürke voenni plenni (hadifogoly) érkezett a komp kikötőjéhez. Amint meglátta a munkásokat odaszólt nekik:

— É. sankot hordanak?

Eszem nélkül ugrottam fel a kötelek tartó oszlop végéről:

— Maguk is egriek?

Amire ők?

— honnan tetszik tudni, hogy mi egriek vagyunk?

— Hát a szavukról.

Mert az egri embert a világ másik végén is meg lehet ismerni a csodálkozás kifejezésére használt legrövidebb felkiáltó szóról, melyet a két szájzönglet kisse hátrahúzásával röviden, de magas hangon ejt ki a nyílt és magas „e” között — a Magyar Nyelvőr ezt a hangot felül pontozott e betűvel jelöli: é, de ebben a hangban, kiejtésénél, egy kis diphthongus is van.

Azán meg az a másik szó is, amit az én tovaricsom (bajtársam) intézett tarsai felé: sankot hordanak?

A patalkmederből kiemelt nedves fővenyt, homokot sehol másutt a világon nem nevezik ezzel a szóval, csak Egerben.

Hát hogynem ismertem volna rá nyomban a földiemre.

Azán elkezdtem beszélgetni arról, hogy mennyi olyan szó van a nyelvjárásban, amelyek annyira jellegzetesek egy-egy vidékre, vagy községre, hogy azokat más vidéken esetleg meg sem értik. Az én földieimnek ez persze új volt, mert ők ezeket az édesanyjuk tejével együtt szívták magukba s épen ezért föl sem tűnik nekik a bennük rejlő különlegesség. — A folklore — ez a mai „falukutatás” alapját képező tudomány sokat nyerne vele, ha összegyűjtene és feldolgozná ezeket az érdekes szólásformákat.

Nem vagyok szakember e téren, de a szakemberek számára ezennel átnyujtok egy csokrot a speciálisan egri kiszólásokból:

Az egri ember nem földműves, hanem „kapás”, amely elnevezés különben a sok kapálást igénylő szőlővidékeken gyakori.

Fiatal legényeit tréfásan „czikrának” nevezik, ami talán onnan származhatik, hogy gyors kezű (gyakran a kellenél is gyorsabb kezűek), mint a tűzről pattant szikra.

Viszont az egri meg minden falusit „palócnak” mond, tekintet nélkül arra, hogy melyik vidékről való,

— Ebben a „palócz” megjelölésben azonban a városi embernek némi gögje is megnyilvánul az általa kissé lenézett falusival szemben.

Foglalkozása körében használt szavai is egészen különlegesek.

Mikor megemeli a hordót, annak az „ontráját” fogja meg. A hordó felső szájára azután ráteszi a „léhót”, abba öntözi „cserpákkal” a mustot. A hordóból vízzel öblíti ki a kifogyott bornak a „ruskóját”, azután bedugaszolja a hordót alsó száján a „sréglivel”, felső szájára pedig „pontot” vagy „spontot” tesz, azzal „gyugja be.” (Ezek nyilvánvalóan az iparosság német műszavaiból átvett szavak). — A hordóban bor helyett gyakran „ital” van, amivel a „löröt” jelöli meg. Ez a híg „ital”, nyári munkánál igen üdítő. Régebben a napszám mellett a napi háromszori „italt” ki is kötötték.

Szüretkor a boztyókat „sutúval” préseli ki.

Az egri ember nem a szőlőbe megy ki, hanem azt mondja, hogy: „kimegyek a hegyre.” — Neki a hegy a szőlőhegyet jelenti.

A hegyen aztán „ortó-kapával” irtja ki a „csutajt”, a bozótot vagy kigyomlálja, kikapálja a „siskát”, ami ellepi a rosszul kezelt szőlőnek a „csatornáit”, tábláit, melyek mindenikének a végében ott van a „sank güdör”, ami az eső által lehordott föld felfogására szolgál. Erre a sank-güdörre különben nagyon büszke az egri. Ha nadrágos ember akarja oktatni a szőlő művelésre, hamar megkapja a rártartó választ: „Engem ne tanigasson az ur szőlőt kapálni, engem az anyám a sank-güdörben hozott a világra.” Néha kevésbé szalonképesen fejezik ezt ki.

De nemcsak szőlőt művel az egri, hanem — főképen a mackári „hóstyán” „temérdek” „gyükeret” is (petrezselymet), miközben kapájáról a „kacorral” kaparja le nedves időben a ráragadt sarat.

Egy csokorba egyelőre elég ennyi.

Ha lesz akit érdekelnek hasonló apróságok, szívesen szolgál vele az

Öreg Vitéz.

Vigyünk több szaktudást a faluba!

Irta: **Legány Ödön.**

Akié a föld, azé a hazája! Aki tehát földjét nem műveli gondnal, szeretettel, a hazája ellen vét, s nem érdemli meg, hogy földje legyen. Alapigazságos kell ezt elfogadnunk, mert csonka hazánk egyedüli kincse jelenleg a föld, ettől várhatjuk sívár jelenünk megjavulását és egész jövőnk kialakulását.

A múltban éppen úgy, mint a jelenben voltak és vannak a földnek olyan tulajdonosai, kik azt nem úgy vették igénybe, amint azt az ország érdeke megkívánja. Voltak és vannak nemcsak kisgazdák, hanem nagyobb birtokosok is, kiknek kezén a föld nemhogy javult volna, hanem határozottan romlott, értéke csökkent. Láttunk — és látunk ma is — olyan szántóföldeket, melynek tavaszi vetését a sárga virágerdő: a vadmustár és vadrepce ékteleníti. Láttunk olyan őszi vetéseket, ahol a buza- vagy rozsló egymást keresi, ahol ezek később megtalálják élettársnak a pipacsnak, a szarkalábnak és buzavirágnak millióit. Láttunk földeket, melyeknek gabonatarlóját csak tavasszal szántották fel a kukorica számára, melynek hantjai közé hiába csuszlatja a gazda a kukorica magot, mert ez ott ki nem kel, vagy ha ki is kel, az ebből keletkezett növény csak

sínylődik, de termést annyit sem terem, hogy a földtulajdonos a saját szükségletét fedezze vele, s ezért kénytelen drága pénzért beszerezni a takarmányt, vagy csupán csekély számú állatot tartani.

Minden gazdának arra kellene törekednie, hogy fölösleges terménye legyen, azt a piacra hozhassa, hogy vele a nemzeti vagyon minél nagyobb mértékben gyarapodjon.

Hogyha nyáron végigjáróm a környékbeli falvak halárát, látok egyes földsávokat, melyek gaztengerek, melyeknek látásán ökolbe szorul a vérbeli gazda keze, mert felháborítja az, hogy a haza testével ilyen mostohaná bálnak. Ilyenkor kérdem magamtól, hogy szabad-e ennek megtörténni, szabad-e ennek így lenni ma, — amikor a földnek minden talp-alatnyi részét a minél nagyobb és minél jobb termésadásra kellene felhasználni? Ilyenkor gondolkok arra, hogy nem ártana határbejáró bizottsággal megállapítani azt: kinek a kezén romlik a föld, ki az, aki meg nem becsüli a haza testét?

Nagyon helyesen cselekszenek azok az uradalma, melyek konvenciók cselédeiktől szigorúan megkivánják azt, hogy a konvenciók földjüket tisztességesen munkálják meg. Ezzel nemcsak a cselédség érdekét szolgálják, hanem magának az uradalomnak érdekét is, hiszen tapasztaljuk, hogy a rosszul művelt konvenciók földek az utónövénny fejlődésére és termésére milyen kedvezőtlen kihatással vannak. Miért ne lehetne hát minden földet ellenőrzés alá venni — amikor az az ország érdekében történne?

Szeretném már hallani, hogy gondoskodás történik arra nézve, hogy a jövőben csak az kaphat és birtokolhat földet, aki azt kellően gondozni tudja, a földet csak az tarthatja meg, aki azt el nem hanyagolja, műveletlenül nem hagyja. Aki erről gondoskodik, az szegény megcsónkított hazánk jövőjét is szíven viseli.

Többtermelés, nemkülömben minőségtermelés csak szaktudással érhető el! Ezen alapigazság betartására kell mindnyájunknak törekedni, mert mindnyájunk érdekét szolgálja az, ha a jövőben a földbirtokosok, a gazdatisztok és a kiscgazdától egyaránt több szaktudást követelünk. Ha azt akarjuk, hogy Magyarország a mezőgazdaság legmagasabb fokára emelkedjék, ha azt akarjuk, hogy jobb sorsunk legyen, mint a mostani, ha a világ versengő országai között élni és fejlődni akarunk és ha a jövőben a boldogabb országok sorába akarunk tartozni, **minden gazdától több szaktudást kell követelnünk.**

Ezt a földművelésügyi kormány is vallja már, s minden módot és alkalmat megad arra, hogy a gazdák szaktudását fejlessze, amire különösen a kiscgazdáknál nagy szükség van.

Minden jövőző kiscgazdának kiscgazdát képező iskolát kell végezni! Ez az én jelszavam. Ha ez meglesz, akkor azoknak a szakfőfiaknak, kik hivatva a falu gazdálkodását irányítani, könnyebb soruk lesz, mert a gazdaiskolát végzett kiscgazdák fogékonyabbak lesznek az újításokkal szemben. Ha minden járásban, minden nagyközségben lesz megfelelő kiscgazdaképző iskola, melynek tanfőfiak nemcsak az iskolában tanítanak, hanem kimennek a határba, s ott foglalkoznak a néppel, az iskolát végzeteket rábírák arra, hogy kövessék azt, amit az iskolában láttak és hallottak, ha az iskolának kiváló állatjait kiadják tenyészállatnak annak, aki az iskolát elvégezte, a jó növényfajtának jó magját kiosztják a falu gazdái között, akkor boldogabb falvakat fogunk láthatni és boldogabb ország virrad mireánk.

Foglalkozunk többet a faluval! Vigyünk oda több melegséget, keltsünk fel bennük több bizalmat, tanítsuk, de ne untassuk őket nekik nem való dolgokkal. **Vigyünk több szaktudást a faluba!**

De nemcsak a faluba vigyünk be több tudást, hanem minden közép- és nagybirtokba is. A jövő földbirtokosa és gazdatisztja csak tanult ember lehessen. A földbirtokos ne jogot, hanem a gazdasági tudományokat tanulja meg (ezen a téren már nagy haladást tapasztalhatunk), mert így majd jobban tud gazdálkodni, jobban tudja ellenőrizni gazdatisztjét és jobban fogja megbecsülni a munkát.

A földbirtokos-, illetve gazdatisztképzés is reformra szorul, s ezzel kapcsolatban az 1900. évi gazdatiszti törvény is. Ezt belátja már a földművelésügyi kormányzat. Ettől a reformtól a gazdasági szaktudás nagyobb megbecsülését várjuk és reméljük.

Séta a „Gonosz ember” kertjében.

Irta: Hevesy Gusztávné.

(Folytatás.)

Titokban persze lázas érdeklődéssel csüngött Horatius nyelvén, s időn egyszer apja ráteszta, hogy latin fordítást csinál, nagy komédia lett belőle.

„Adók én neked aurea bullát a hátad közepére, te naplopó, te semmirekellő!” — s fenyegetően suhogott a bot a levegőben. Ilyenkor a kis királyfi belesírta bánatát a fuvolába — pedig az is tilos boldogság volt.

Hej, de sokat kettétörött azokból is a keménykezű apa!

Csoda-e hát, ha azt érezte, hogy nem bírja tovább az apai terrort?

A király biztos volt benne, — hogy egyedül az ő elképzelese, utasítása szerint nem lehet fia méltó a trónra. Semmit ne tanuljon, ami könnyű erkölcsre, szórakozásra, vidamkodásra esábit. Tudományokból is főleg azokat, melyek a kormányzáshoz szükségesek.

Vergilius!! — Tilinkozás!! micsoda üres időlopás!!

Megérhette Frigyes Vilmos király, hogy öregségében bízni tudott a fiában. — Belátta, hogy az ilyen „fölszemes hóborok” mellett is kiváló király lesz a fiából, nyugodtan hagyta rá országát.

Miután a fiatal szemben így megjuhászodott apa, egész élete programjához híven, a lehető legpolgárabb módon, egy régi, jól kiült karosszekken 1740-ben meghalt. — a halál hidegétől lazva csak viseltes katonaköpenyegétől betakartan — mindenki joggal várhatta, hogy új kezben legyen az ország gyepölője, majd más vágtát diktál a bakról... hogy is mondjam?... nahát igen, — a 28 éves új kocsis.

Európaszerte nagy volt a csalódás! Az ország szekerét Frigyesünk is ugyanoda irányította, mint apjaura. Csakhogy az ő helyzete egy kissé könnyebb volt. Míg a „káplárkirály” magyarán mondva; kéjjel nagyzó apjától adósságtól nyögő zugoló országot kapott örökül, addig II. Frigyes tele államkasszával talált, királyuk bölcs rendelkezésében vakon bizó, nyugodt, megtollasodott népet.

Mindenki várta, hogy a nagy katonásdinak egyszerre vége lesz. — különösen mikor azzal kezdődött, hogy a kélméteres legényekből álló, ugynevezett óriásgardát — apja egyetlen, sok pénzbe kerülő, elkerülhető bogarát — felosztatta.

Mindenki a művészetek, tudományok korlátlan uralmát remélte s helyette Frigyes megháromszorozta a komoly katonaság létszámát. Olyan hadseregképzéshez kezdett, amilyent addig még sehol se láttak. Az Európát is sakkban tartó porosz katonai fegyverem az ő kezéből indult ki, az a félelmes rendszeresség, miben a legfőbb erő rejlik, II. Frigyes találmánya.

Egyáltalában ami ma a német népben jellemzőn vezető porosz szellem, annak eredete mind Nagy Frigyesre vezethető vissza.

Megtanult az apjától gazdálkodni, és fényes szellemi felkészültségével megépítette az alapját a mai német hatalomnak, — ami pl. nekem — és hiszem, hogy sokan vagyunk így vele — oly nagyon imponál, hogy csak reszketve merek rágondolni.

Miniszterei csak eszközei voltak, egymaga volt a hadügy, pénzügy, külügy, belügy, stb. Nagy Frigyes igazán elmondhatta volna, ha akarta volna: L'Etat c'est moi! Helyette azt mondta: Poroszország legelső szolgájának tudom magamat.

Hatalatlan munkabírással dolgozott. Hajnali 3 órától estig. Az ország minden ügye-baja az ő kezében futott össze, minden aktát látni akart az utolsó bírói ítéletig ellenőrizni. Igen nehéz volt őt szolgáltni. Egyik minisztere fel is sóhajtott:

Adnék kétszáz aranyat, csak még egyszer az öreg Felsőéget szolgálhatnám, pedig a káplár-királynak eleget tenni se tartozott a könnyű feladatok közé.

Önálló munkateret senkinek se hagyott Nagy Frigyes, ő csak engedelmes szolgákat tartott. Soha senki se tudta, hogy mire készül. Parancsokat kaptak a miniszterek is, sőt egyszer így nyilatkozott e rendkívüli király: ha tudnám, hogy az ingem előre tudja, hogy mit akarnak, és lecsogni merne, hát inkább letépném magamról.

A hetenként tartott ugynévelt baráti esti poharazgatásoknál, melyeken N. Frigyes nem mint az uralkodó ohajtott megjelenni, hanem csak mint a kedvesen elpityváltató ferfitársaság egyik tagja, egy-egy pohár sor mellett leshettek el a főemberek, hogy talán ez vagy az van készülóban.

Felfogás dolgában e nagy király évszázadokkal előzte meg a korát. Legelső rendelkezése volt a kivallatás eltörlése, és a teljes vallásszabadság.

„Kiki üdvözülhessen a maga hite szerint” hirdette.

Akár hite valaki a porosz szellem erőszakos uralmi jellegének, akár nem, el kell ismerni, hogy e felfogás minden harangszónál hangosabban hirdeti az ész jogán szerzett vezetői elhivatást.

Nem a lelkes asszony szava beszél belőlem, midőn így áradozva emlékezem e pompás király szellemi nagyságáról, hanem az ítélkező emberi szó muzsikál bennem elismerő éneket. Mert bizony fajtámat, az asszonynevet, hétköznapi nyelven mondoin kutyába se vette.

Megintatta ezt a szász királynővel való erőszakos fellépésével is, aki a bizalmas iratokat tartalmazó szelencét saját testével védve nem akarta kiadni. Azonban Frigyes megbízott tábornoka, persze szigorú parancsnak engedve, már nem állott a magát betegnek mutató, ágyban a szelencén fekvő királynő alól kiszedni azt.

A drezdai „boszorkányszék” irattári adataira mulhatatlanul szüksége volt Frigyesnek, a másoknak vele szemben tanúsított csalárdsága, ravaszsága, igazolására.

Többféleképpen rebesgetik ezt az eseményt, de akárhogy is történt, főleg a leleplezett, suttymban köpködők tujják utána a tüzet Frigyes ellen.

Két nő iránt érzelt életében melegebben. Anyja és Wilhelmína testvérnénje voltak ezek, akiket e szeretetében tán ki is vett a nők táborából.

Mikor a „káplár-király” ravatalánál az anyja Felsőégnak szólította, az új uralkodó tükörkékek, metsző szeme ellágyulva nézett az özvegyre s így szólt: nevezzen csak engem ezután is úgy ahogy eddig, fiamnak, nem lehet számomra nagyobb rang a világon, mint az ön szerető fiának maradni!

Parancsszóra elvett feleségéről ne is szóljak, de ifjúkori néhány kalandja, a hercegnők, de tán még a kántorkisasszony is, nem sok emléket hagyott a lelkében. Néhány fiatalkori fellángolását, tavaszi macskanyávogásnak tartotta.

Az Európa politikáját irányító három asszonyról pedig olyan jelzővel nyilatkozott, méghozzá lakájok előtt is, hogy nő létemre nem vehetem papírra.

Franciaországot Pompadour miatt egyszerűen csak metreszállamnak nevezte.

Ahogy Mária-Terézia trónra lépett, az újdonsült porosz királynak első dolga volt a pragmatica sanctio-nak hitlyet hányni, mindenféle hajánál fogva előráncigált indokokra hivatkozva igényt tartani Silésiára és azt katonáival megszállni.

Természetesen háború lett belőle, és a szép, ifjú császárnőnek végső szorongatott helyzetében jutottak eszébe az ő magyarjai. Tudta, hogy kikre számolhat egy könnyes-szemű, panaszkodó, gyámolítást kérő szép asszony. Persze lovagias ősapáink be is ígérték és ami a fő, meg is tartották a pozsonyi országgyűlésen kiállított vitam et sanquinem-et, mely cselekedetet ha nem a százszor letagadott és megtagadott magyar nemzet fiait tettek volna, hanem mondjuk német, francia v. angolok, már régen a nagyvilágon a becsületesség hasonója lenne.

A Nagy Frigyes elleni csatában tünt fel először, európai viszonylatban méve is a legjobb katonaság jelzővel illethető magyar lovasság. Megfordították a szerencse rudját s a Habsburgok rogvadozó trónja nekik köszönhetle, hogy a sok jelentkező trónigénylő közt, finom hasonlattal élve — sok lúd díszlet győz alapon, el nem sópródték — Hálálgatták is ezt nekünk, főleg 48-ban, Aradon!

Nagy Frigyes életében egymást érték a hosszúság, évekig tartó háborúk. Ja, kicsi, szűk lett már az I. Frigyes kiviccelt királyi palástja! Azt azonban senki el nem tagadhatja, hogy a király kivette a háborúból a részét. Minden csatáját maga irányította, nem felt jelenlenni a veszedelmes helyeken, mert az a furcsa, babonás hiedelem élt benne, hogy rajta nem fog a golyó. Sok esetben pedig hagyományos jószerencséjének köszönhetle, hogy fogságba nem esett.

Egy-egy nagy ütközet után alig lehetett felismerni a löporfüstös tüzek közt a királyt, hacsak onnan nem, hogy csataterpvel a kezében a nagydobon ülve rendelkezik.

Mint a szemfényvesztő, mindenütt ott volt, sőt az ország dolgaira is volt gondja még a csaták idejében is. Hej, ha apjaura láthatta volna, tán térdén állva kérne tőle bocsánatot a gyermekkorában nek juttatott sok gyalázkodó szóért, meg az öklözésekért.
(Folytatjuk.)

Október 2-án Magyarország kereskedői Egerben gyűlnek össze a Kereskedők Országos Nyugdíjintézetének megalakítására.

Gröber Ferenc, az Egri Kereskedők Egyesületének elnöke nyilatkozott a mozgalom országos sikeréről.

Országszerle ismert ma már az a közérdekű mozgalom, amelyet az Egri Kereskedők Egyesülete az elmúlt évben *Illés Béla* alelnök tervezete alapján megindított a kereskedők öregkori nyugellátásának biztosítására. Legutóbb Esztergomban a Fűszerkereskedők Országos Egyesületének kongresszusán szerepelt ez a kérdés a kereskedők országos képviselője előtt. Itt az Egri Kereskedők Egyesületét, valamint az öregügyi ellátás ügyét *Gröber Ferenc* elnök és *Illés Béla* alelnök képviselték. A kongresszus után a Hevesvármegye munkatársa felkereste *Gröber Ferenc* elnököt, aki a következő nyilatkozatot adta az időszzerű kérdéstről:

Az esztergomi nagygyűlés nagy lelkesedéssel járult hozzá nyugdíjtervezetünkhöz. *Illés Béla* alelnökünk idevonatkozó előadását nagy figyelemmel hallgatták végig a kongresszus tagjai. Elmondotta előadásában, hogy már ugyiszólvan az összes magyar kereskedői testületek csatlakoztak az egri tervezethez és legtöbbször kijelölték delegátusaikat is az alakuló nagygyűlésre. Az esztergomi kongresszuson a kormány képviselőjében *Radocsay László* főispán ur jelent meg. Felhívtuk *Óméltsága* figyelmét arra a körülményre, hogy a Kereskedői Nyugdíjintézet létesítése nem kizárólag kereskedő, hanem egyetemes nemzeti érdek is, sőt különösen érdeke ez a magyar közép- és alsó ifjúságának, mert ha a jövőben a kereskedői pálya nyugdíjas foglalkozássá válik, akkor sokkal nagyobb kedvvel fog elhelyezkedést keresni benne ez az értékes ifjúság. Mozgalmunk ilyen módon hasznára válik a köznek, az ifjúságnak és a kereskedői társadalomnak is. *Radocsay László* főispán Ur *Óméltsága* nyomban kijelentette előttünk, hogy ezt az ügyet megismerve, maga is valóban országos érdekűnek tartja és nem fogja elmulasztani, hogy a nagyjelentőségű szociális intézményre felhívja a kormány figyelmét és kieszközölje a támogatást, annál is inkább, mert a kereskedői társadalom tisztán a saját erejéből, az önszegély és az egymásért vállalt kölcsönös helytállás elve alapján akarja megteremtetni nyugdíjintézetét.

A legteljesebb bizakodással nézek magam is mozgalmunk elé, amelyet Eger indított meg. Bizakodásom azért indokolt, mert mindenünnen nagy lelkesedéssel csatlakoztak tervezetünkhöz a kereskedői testületek és ez érthető is, mert a magyar kereskedő elvesztette a reánk szakadt katasztrófák alatt a régen szorgalmasan gyűjtött tőkéjét, amellyel öregügyi ellátását akarta biztosítani. A nyugdíjintézetü nyében október 2-án tartjuk meg az alakuló nagygyűlést Egerben. Több mint négyszázan érkeznek erre a gyűlésre kereskedők az ország minden részéből. Az ország összes városainak és nagyobb helységeinek kereskedői testületét képviselői fogják a hozzánk érkező delegátusok. Nagy örömmünkre szolgál, hogy *Frank Tivadar* városi főjegyző és helyettes polgármester ur teljes megértéssel fogadta előterjesztésünket sbban az ügyben és éppen az egri szüreti hét második vasárnapjára a hivatalos prgrammba tudtuk felvenni a kereskedői nagygyűlést. Így az egri hét a mozgalom nagygyűlésével kezdődik és a ke-

reskedők országos fontosságu gyűlésével zárul majd.

Eddig tartott *Gröber Ferenc* elnök nyilatkozata, amelyhez csak azt fűzzük még hozzá, hogy az elnöknek és alelnök társának eddigi rendkívüli fáradozása, sőt mondhatnók: emberfeletti erőfeszítése a kereskedők öregügyi biztosítása kérdésének intézményes megoldásáért olyan nagy és értékes munka, amely méltán kiérdemli nemcsak az egész magyar kereskedői társadalom, de talán az egész magyar társadalom háláját is. Messzemenő szociális fejlődést és valósággal új világot jelent ez az intézmény, ha megoldása sikerül. S már most elmondhatjuk, hogy a legmagasabb helyről elhangzott kívánság is csak akkor teljesül minden tekintetben a kifejezett ohaj szerint, s a kormányelnök szép intenciói is csak akkor valósulhatnak meg az ifjúság részére a kereskedelem terén, ha megoldják a kereskedők öregkori és nyugellátását. Minden okunk megvan, ilyen körülmények között, hogy az egri gyűlésnek döntő sikere lesz és befejeződik az a szép munka, amelyet *Illés Béla* tervezete alapján az Egri Kereskedők Egyesülete és immár országosan tisztelt nevű elnöksége több mint egy esztendeje a köz javára folytat.

Halálozás. Részvétellel értesültünk, hogy *Grónay Andor* ny. egri iparostanonciskola igazgató, a hírneves Egri Polgári Dalkör megalapítója 70 éves korában Egerben meghalt. *Grónay Andor* kiemelkedő szerepet játszott Eger polgári életében és lelkes szeretettel fejlesztette a város dalkulturáját. Az egri dalosok valóságos atyjukként tisztelték. Temetése az egész város közönségének imponáns részvétele mellett július 25 én délután ment végbe. Emlékét kegyelettel őrzí Eger város, az egri dalosok pedig külső látható formában is meg akarják örökíteni azokat a hervadhatatlan érdemeiket, amelyek *Grónay Andor* a dalkultura ápolása és fejlesztése körül szerzett.

Síremlékavatás. Most egy éve tragikus hirtelenséggel elhunyt Egerben *Unterreiner Győzőné*, aki férjével éppen ráfogatóban volt éltető szülőjénél, Párisból a világi házi állástól. A korán elhunyt újlászonynak feleletve svéd maranyocot készített síremlékét most állították fel. A feleletve maranyocot egyszerű keresztet veszték a háttér neve lobe. Lem a feleletve kőlap alsó részén *Schubert* t befejezett szimfoniájának kezdő hangjai. Az ember megáll előtte, a multba tekint, egy szép életre és hagyta a simfoniát, amely azonban befejezetlen... Zongalkánkban a *Schubert* dallam, amely nincs befejezve. S egy könny is kihull szemünkből azért, aki itt nyugszik és befejezetlenül hagyta élete simfoniáját...

Tenyészkano k

elsőrendű egyedek
állandóan kaphatók.

Selyp Vörösmajori Uradalom.
Posta, vasut Selyp.

MODERN RÁDIÓCSODÁK

ILLÉS BÉLA

rádiószaküzletében

Eger, Telefon: 230

Két érdekes probléma az Omke. hatvani fiókjának választmányi ülésén.

Irta: vitéz Doktoy Gyula.

Egy rablánc pattant szét, amit egy-egy túlbuzgó kereskedő rakott sejtát, majd a többi kereskedő társainak a kezére.

Vegre önmagára talált a hatvani kereskedő társadalom! Rájött arra, hogy nem is olyan vazalusa a nagybecsű vevőközönségének. Ráeszmélt arra, hogy Ő is olyan polgára — és nem páriája a társadalmának, mint a tisztviselő, aki, ha leleszi a tollat, hazamegy és családjára is tud lenni. Lehet önmagával szemben is irgalmas és ezért nem sértődik meg a vevőközönsége. Mert nemcsak azért él az ember, hogy dolgozzék, de a pihenésen kívül még szórakozásra is kell, hogy idő maradjon, ami pedig nem igen jutott a kereskedőnek, mert eddig az üzletének volt rabja.

Önmagára talált július 30-án a soha nem látott népes Omke. választmányi gyűlésen a hatvani kereskedő s. chhez csak az kellett, hogy új elnökség vegye kezébe a gyeplőt.

Két fontos problémát oldott meg

Egyik az egységes záróra.

Rakfeneje volt ez a vajudó kérdés a kereskedőnek. Ezzel kiküszöbölik a tisztességtelen versenyt. Egységes nyitás-zárás 6—7-ig nyáron, 7—7-ig télen és egységes ebédidő 12⁰⁰-tól 2-ig. Az új rendelkezést majd megszokja a közönség is, és meglesz a békés, ha a hatóság is jóváhagyja az Omke. választmány eme fölterjesztett javaslatát. Ut lehet ez a kezdeményezés, az esetleges vasárnapi teljes zárórához.

A közgyűlésnek is beillő választmányi ülésen megjelent és felszólalt az egyesület díszelnöke Hirling Gyula korán föltűnő, két magas tűzoltói tisztviselő Budapesthez költ. Itt van az új elnökség átütő ereje, meg még azok is ott voltak, mint a díszelnök úr, akik vikendezni jöttek haza városunkba.

De megjelentek az elnökség hívó szavára ezen gyűlésen a közönség bírói vezetésével a hatvani kisgazdák is, hogy egy gazda és kereskedői kérdés alkalmos megvitatását, közös egyetértésben eszközölhessék.

Csányi község gazdái ugyanis panaszt emeltek Hatvani város fűszolgabirojánál az egyes nem tisztességesen működő kereskedők tevékenes ellen, panaszukban rámutattak, hogy milyen károsodás érte őket. A főbűnő a csányi gazdák sérelmét elutaltatta a Hevesvármegyei Gazdasági Egyesületnek és a Miskolci Kereskedelmi és Iparkamarához. Az Iparkamara a hatvani Omke-nak küldte meg a panaszát, véleményadás végett.

Milyen helyes volt az új elnökség intenciója, amikor erre a választmányi ülésre, amely ebben a kérdésben dönteni hivatott, meghívta az érdekelt gazdákat is, hogy az Omke. választmány ne róluk — nélkülük határozzon, hanem panaszukat meghallgatva igazságos, helyesen kialakult véleménye kerüljön vissza az Iparkamarához.

A gazda-képviselők és kereskedők között tartalmas és élénk vita fejlődött ki. Nagy figyelemmel hallgatta a választmány Fülöp István kfi bíró, Fain András gazdaköri elnök, Nagy János közgyám és Csongrádi József postaállászt kisgazda értékes fel-

szólalását, melynek eredményeképpen egy új vármegyei szabályrendelet kiadását fogják kérni.

Milyen szép, hogy ebben az egyesületesített játszó szélhuzó országban, két egyesület barátilag összefog és együttesen orvosolják mindazokat a bajokat, melyek mindkettőre, de a közönségre nézve is sérelmesek. Vajjon nem lehetne-e e sok különböző egyesületet egy kalap alá vonni? Egy agilis elnök vezetése alatt működő szak-alcsoportokra osztó egyesület minden bizonnyal többet, helyesebbet, több érdeket jobban kielégítő tudna produkálni. Példa erre az Omke. választmányi gyűlése, ahol a látszólagosan ellentétes gazda és kereskedő érdekcsoport közösen küzd, harcol egy közös cél megvalósítása érdekében.

Hiszem, hogy nagyobb eredményeket lehetne elérni, mert mint a családban a családfele egyforma szeretettel osztja atyai tanácsát a gazda, kereskedő és iparos fiának, úgy közösen dolgozva egyiket sem érheti sérelem a másik rovására.

Éjfel felé rekesztette be a gyűlést Vig Vilmos elnök, hogy pihenés is jusson ki az agilis Omke. választmányinak.

Kereskedelmi miniszteri leirat a hatvani Horváth Mihály ucca kikövezése tárgyában.

A „Hevesvármegye“ április 15-i számában hirt adtunk már Hatvani község képviselőtestületének azon elhatározásáról, hogy a Horváth Mihály utcát a vasúti felüljáró lábától egészen a róm. kath. temetőig terjedő útvonalon új utburkolattal látja el.

A képviselőtestület határozata minden tekintetben megelégt a köz kívánalmainak, mert evek hosszú sora óta ez az útvonal olyan rossz állapotban van, hogy mindenki a legnagyobb felháborodással beszél róla, különösen a teherkocsikkal járó gazdák és a keresztül utazó autósok, akiknek autóját a nagyon sűrűn előforduló mely kátyúk tengelytöréssel fenyegetik.

A képviselőtestület ezen határozatát annakidején küldöttség vitte fel Bornemissza Geza kereskedelmi és ipartügyi miniszterhez, kérve jóindulatú támogatását s alkalomszerűt az ut átépítéséhez.

Az egész útvonal mintegy 2240 m. hosszú s az átépítés összköltsége cca. 212.000 P-t jelentene.

A küldöttség, amely az államsegélyt kérte, hivalkozott arra, hogy nemcsak helyi, hanem országos érdek az ut tökéletes karbáhozása.

A község körelmére most érkezett le a kereskedelmi minisztérium leirata, amely 15 % államsegélyt helyez kilátásba, amennyiben az általa helyesnek és szükségesnek ítélt terv szerint lenne a munkálat kivitelezve.

Ezen terv szerint 10 m. szélességben épülne az ut, közepén 6 m. kopekával, két oldalt pedig 2—2 m. szélességben kiskockakövel burkolva.

A 30.000 P-s állami hozzájárulást tehát csak az esetben kapja meg a község, ha ezen terv szerint történik a munkálat végrehajtása.

Hatvani község képviselőtestülete f. hó 18-án délután fogja tárgyalni a minisztérium leiratát. Amennyiben az utépítés tervét a képviselőtestület elfogadja, értesülésünk szerint a munkálat kivitelezésére most már az idő előrehaladottsága miatt csak tavasszal kerülhet a sor.

A szociális titkárok.

Írta: dr. Papp Zoltán.

A világháború okozta katasztrófa rendezellen viszonyait, a teljesen vagyontalan, kiéhezett és a világháborúban legnagyobb vereséget hozott tömeget egyes politikai irányzatok igyekeztek a maguk céljaira megnyerni. Európa több részén sikereket is értek el. Nálunk az 1918. évi forradalmi időkben a lelkiismeretlen lélekalkalmak arra használták fel, hogy az elégedetlen tömeget betérleljék a marxista eszmékbe. Ebbeli tevékenységük sikerrel is járt. Eredménye: Trianon.

Egyes államok politikusai rájöttek arra, hogy a marxista szocializmusnak legnagyobb ellensége, a nemzeti irány és a szociális gondoskodás.

Letagadhatatlan tény, hogy a magyarországi szociáldemokrácia párt a munkásság életszintjének emelésében bizonyos eredményeket ért. Kénytelen volt azonban ezzel foglalkozni, mert jól tudta, hogy csak úgy képes a munkásság táborában híveket szerezni, ha valami kezelhető előnyt tud számukra kicsikarni. A szociáldemokrata párt lassanként a magyar munkásságot a maga részére akarta és akarja kisajátítani.

Eddig rendben lenne a dolog. Hiszen a nagy nyugati államok is megölték a demokráciát ilyen működését szigorúan ellenőrizve, hogy felforgató törekvések ne hogy felharapózzanak. A veszély ott van, hogy újabban a Moszkvából irányított kommunisták a szociáldemokrata szervezetekben bujnak meg. Harcmódot változtatva, a szociál-ádáz támadásával és gyalázásával felhagytak. Minden tevékenységükben odaadóan támogatják őket. Adandó alkalommal azért magát az őket befogadó szociáldemokrata pártot is kommunistává alakítják át.

Évszázadok óta a munkásság állandó izgatás tárgya volt mindenütt a világon. A nagy nyugati államok elég korán rájöttek, hogy olyan gazdasági életet kell teremteni, amelyben a munkásság is megtalálja a maga helyét. Anglia, Franciaország, Németország, Olaszország egymás után meghozták a törvényeket, amelyek a munkásság jólétének, életnívójának emelésére vonatkoznak. Nagyrészt ezeknek a törvényeknek köszönhető, hogy a forradalmat és a kommunizmust elkerülhették.

Szomorú valóság, hogy mi ezen a téren is elmaradtunk.

Az 1867-es államdemokrácia nem teremtett életlehetőségeket a magyar munkásság számára. 1867-től 1918-ig alig történt valami törvényi intézkedés a munkásság érdekében.

Az államélet nyugodt menetének és végeredményében a magyarság fennmaradásának előzetes feltételei voltak azok a törvények, amelyek a magyar törvényhozás a legutóbbi időben hozott. Ezek: a mezőgazdasági munkásság öregségi biztosítása, a minimális munkabér megállapítása, a munkaidő megállapítása stb... jótékony hatásuk a munkanélküliek számának csökkenésében már is jelentkezik.

Egy jó törvény csak akkor ér valamit, ha azt az ország lakói tényleg gyakorlatba is viszik. E szabályok alkalmazása, az életviszonyok állandó figyelemmel kísérése feltételezik.

A m. kir. kormány nagyon jól tudja, hogy a közigazgatás alsó szervei, a községek, feladataik sokoldalúsága és rendkívüli nagy száma követke-

tében a közigazgatás szociális feladatait teljes mértékben nem képesek megoldani.

Ez a gondoskodás vezette az m. kir. belügy-miniszteriumot akkor, amikor a közigazgatás szociális feladatainak hatályosabb keresztlételeire, olyan községekben, ahol eddig nem alkalmaztatott és anyagi fedezet hiányában ezután sem alkalmaztatna, tárcája terhére, szociális titkárokat nevezett ki. Ezek a községi kísérítő munkaelemek a község szociális feladatainak elvégzésében hatékonyan kötelesek részt venni, figyelemmel kísérni kötelesek az életviszonyok minden olyan alakulását, melyek a lakosság szociális helyzetének felismeréséhez és megújításához szükségesek. Feladatukokba tartozik: 1. gyermekvédelem, 2. gyám gondnokság, 3. munkáügyi, 4. hadigondozottak ügyei, 5. szegénység, 6. közegészségügy, 7. a társadalom biztosítás. Különösen a munkáügyi igen fontos probléma. Ugyanis a társadalom dolgozó rétegei számára a megélhetéshez szükséges munkaalkalmak nyújtása, munkaidő, nyitási, szabadidő megállapítása és az emberi élet elsőrendű szükségleteinek kielégítése; biztosítéka a népesség szám és minőségbeli gyarapodásának, az állam békés életmenetének.

Közel ezer magyar ifjú elindult, hogy a felun a nép közé vegyülve gyomláljon és gyógyítson a szenvedő magyar ugaron.

Mennyi fantázia van ebben a módszertani intézkedésben! Lássa, a dolgozó magyar, hogy vele törődnek, érezze, hogy tőle az államhatáron nemcsak adót, verejéket és vert követel, hanem megadja neki is azt, amely minden állampolgárt megillet. Ne menjen szakszervezetekbe, mert a legnagyobb szervezet az állam gondoskodik jogos igényeinek kielégítéséről. Ne legyen ezután a magyar munkás minden politikai szelhámos könyvű eszköze, hanem legyen az állam öntudatos polgára. A szomszédos államokban a fizikai munkával foglalkozó munkásság a legfontosabb nemzeti erő. Olaszországban, Németországban nagy becsület annak fölöttébb, hogy önzetele van a munkásnak. Mussolini a dolgozó Olaszország számára alkotta „A Munka Alkotmányát”.

Ez keek az eszméknek ezer lelkes katonája foglalta el öröklét a napokban, hogy szociális munkásságával hozzájáruljon a magyar történelem újabb ezer évének felépítéséhez.

Halálhírek: Roszvéttel vették a gyászhirot, amely *Mátray Sándor* gyöngyospatai földművelőnek, f. hó 3-án történt elhunytát jelentette. Temetése nagy-részvét mellett f. hó 4-én volt Gyöngyospatai. Az elhunytban Balogh István kir. gazdasági tanácsos, a Hevesmegyei Gazdasági Egyesület igazgatója, társzerkesztőnk sógorát gyászolja. — Amint részvételt értesültünk *Tremér Adolf* fiumei lakos jul. 30-án Fiumében elhunyt. Temetése augusztus 1-én volt Fiumében. Az elhunytban Heiblich János kollégánk, a Honfoglalás r. t. igazgatója apósát gyászolja.

Az Első Hatvani magyar asztaltársaság emlékünnepe. Meghaló gyászünnepeket rendezett az Első Hatvani Magyar Asztaltársaság f. hó 7-én 40 éven át volt elnökének, id. Ring József építőmesternek halála évfordulóján. A nemesen érző jótékony egyesület tagjai megkoszorúzták elhunyt elnökük sírját, az Ipartestület színháztermében pedig műsoros előadás keretében áldoztak emlékének. Az emlékbeszédet Nagy Lajos elnök mondta, lélekből jövő szavakkal ecsetelve az elhunyt elnök kiváló érdemeit. Uuána értékes műsor következett.

Amerikai magyarok látogatása Egerben.

Amerikai magyar véreink nagyobb csoportja látogatott el az idén az Óhazába, hogy részt vegyenek Budapesten a Magyarok Világkongresszusán. Nagy esemény ez a látogatás az egyetemes magyar nemzet szempontjából. A kongresszuson megjelennek a világ minden tájáról az ott élő magyarok képviselői és a világ minden részében kiépítik az összeköttetést a magyarok között.

Az északamerikai Egyesült Államokban élő magyarság Verhovay-egyesületébe tömörült magyarok 50 főnyi csoportja Egerbe is ellátogatott. *Daragó József* elnök vezette őket. Daragó több mint 40 éve Egerből vándorolt ki. A csoportban öszlejtű öregeket is láttunk, akik 30--40 éve nem látták Magyarországot. Magukkal hozták a már Amerikában született magyar fiukat és leányokat is. Az utazás célja éppen az volt, hogy ez a második generáció is ismerje meg ősei hazáját, legyen büszke magyar származására, a történelemre és az élő magyar kultúrára. Ebből a szempontból az utazás elérte célját. Erről győződt meg bennünket az a beszélgetés, amelyet nemcsak a csoport hivatalos vezetőivel, hanem magukkal az egyes tagokkal is folytattunk.

Dr. Palotay Gyula losangelesi magyar orvos például elmondotta nekünk, hogy egyszerű munkás emberek is sirva esőkölték meg a magyar földet, amikor 20--30--40 évi távollét után ismét állépték a magyar határt. Elmondotta a kiváló magyar orvos, hogy a második generáció tagjai, akik eddig csak a szülők elbeszéléseiből ismerték a magyar földet, most, amikor saját szemükkel lálják, minden képzeletüket felülmúlja a valóság.

Rákóczy Mariska michigani bájos magyar leány áradó szeretettel beszélt nekünk Magyarországról. Keveset tud még magyarul, de most lelkesedéssel fogott apái nyelvének tökéletes megtanulásához. Ső szeretné kikutatni, hogy szülei, akik a szalmármege *Udvari községből* vándoroltak ki valamikor régen melyik *Rákóczy-csaladból* valók.

Várady Elsie a New-yorkban született 17 éves szép magyar amerikai leány kedves elragadtatással beszél a itthon látottakról. Szerinte az álomnál is szebb Magyarország. Valamennyien pedig azt hangoztatták, hogy Eger a legszebb, legédesebb vidéki magyar város, ahol sokkal több időt szerettek volna tölteni.

Daragó elnök szavát idézzük végül, aki ezt mondotta többek között:

Azért jöttünk haza, hogy érezzék itthon a magyarok, hogy nincsenek egyedül. Mi külföldi magyarok szervezett sorainkban együtt küzdünk az itthon élőkkel a magyar igazságért.

Unterreiner Viktor:

Egernek és az egri bornak
szívből csinállok komoly propagandát
a new-yorki világkiállításon.

Unterreiner Viktor, a Széchenyi Export vállalat világszerető ismétlő nevé tulajdonosa a napokban Egerben járt édes anyjával, *Unterreiner Jánosnál*, az egri Korona szálló bérletjével. Munkatársunk felkereste Egerben *Unterreiner Viktort*, aki most indul New-Yorkba a jövő évben ott megnyíló világkiállítás magyar anyagának előkészítésére. A rendkívül impozáns, sőt páratlanul nagy arányú világkiállítás

magyar vonatkozásairól ezeket mondotta nekünk *Unterreiner Viktor*:

— A new-yorki világkiállítás magyar pavillonját *Weichinger* mérnök ur tervezi. A pavillon udvarán a Gyöngyös Bokréta és a magyar cigányzene lesz az attrakció. Magyarai és Veres Károly cigányprimásokat viszik ki ebből a célból Amerikába.

— A magyar pavillon elgondolása a magyar Szent Korona történetéből indul ki. Szent Istvántól *Horthy Miklós* kormányzóig bemutatja a magyar királyokat és államfőket. Bemutatják a Szent Korona ékszereit is másolatban. Bemutatják az amerikaiaknak *Irinylt*, aki a gyufát feltalálta. Előb-tárlják a világkiállítás közönségének, hogy Magyarországon volt az első földalatti vasút. Nagy súlyt helyeznek *Liszt Ferenc* magyarságának kidomborításán Általában az egész kiállítás reprezentálva öhajítja a magyar szellem teremtő erejét, a magyar tudást, izlést, termelést minden terén.

Nagy magyar *bor-propagandát* fogunk kifejteni a kiállításon. Nem úgy mint eddig, hogy egy-egy világkiállításon csak a tokaji bort propagáltuk. Most a többi jó magyar bort is be fogjuk mutatni. Én a magam részéről az egri bornak és az egri idegenforgalomnak szívből és lelkesedéssel csinálom a legszelésebb körü komoly propagandát. Hiszem, hogy munkánkhoz Eger városra is jó eredményei lesznek.

37 szociális titkár Heves vármegye közigazgatásában.

Heves vármegye közigazgatása 37 fiatal, tetterős és ambiciózus munkacsoporttal gyarapodott, akik mint szociális titkárok, a községek vezető jegyzői mellett végzik a kormány intenciói szerint kijelölt nagfontosságú feladatukat.

Okolicsányi Imre, vármegyei alispánja, az az alább felsorolt szociális titkárokat hívta be állásuk elfoglalása előtt fogadalomteletre:

Ács Elemér domoszlói lakos; Markoz; Bányi András boconádi lakos; Erdőtelek; Boosi Antal füzesabonyi lakos; Dornánd; Bossányi Sándor visontai lakos; Karácsond; ifj. Braun Viktor egri lakos; Siroc; Cseh Ferenc tiszamánai lakos; Sarud; Domoszlav János v. csi lakos; Bátor; dr. Hevesy Géza maklári lakos; Mikófalva; Hoványi László átányi lakos; Felsőtárkány; Jobbágy Lajos tiszvári lakos; Tisz-ör; Kiss Sándor mátraderécskei lakos; Pétervárszeg; dr. Kovács Béla egri lakos; Reesk; dr. Körösi József nagytétéi lakos; Domoszló; Kiment Ágoston rózsa-szentmártoni lakos; Rózsa-szentmárton; Kovács Lajos ecsédi lakos; Pély; dr. Melégh Antal egerbócsi lakos; Maklár; Molnár István erdőteleki lakos; Tarnabod; dr. Nagy Márton Pál pusztavérsi lakos; Örvény; Sz. Nagy Sándor füzesabonyi lakos; Tamásdány; Páizsi Ernő hatvani lakos; Nagyván; Pelle János detki lakos; Gyöngyöshalász; Pokoly János adási lakos; Gyöngyöstarján; Ragályi László hatvani lakos; Besenyőtelek; dr. Rieger Sándor egri lakos; Terepes; Rozmaring László apci lakos; Apc; Sumi József maklári lakos; Nagytálya; Szabó Béla gyöngyössolymosi lakos; Csány; Szabó Ferenc reeski lakos; Bükk-szenterzsébet; Szakál Aladár hevesvezekényi lakos; Erk; Szujovszki Gyula szurdokpüspöki lakos; Szurdokpüspöki; Titz Miklós hatvani lakos; Mátraderécske; Zbiskó Kálmán egri lakos; Mátramindszent; Györgyei Mátvás hatvani; Ujlőrincfalva; Turai János hatvani; Boconád; Dohányos János hatvani; Tar; Pelle József karácsondi; Gyöngyössolymos; Véghe József tiszafüredi lakos; Tiszafüred.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszter ur 87.604/III. 1938. szám alatt kelt engedélye alapján, Heves vármegye törvényhatóságánál az újonnan szervezett hegedik szolgabírói állásra, egy üresedésben lévő vármegyei aljegyzői állásra, továbbá két díjas közigazgatási gyakornoki állásra, valamint a szolgabírói és aljegyzői állások betöltése folytán esetleg megüresedő díjas közigazgatási gyakornoki állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, akik ez állásokra pályázní óhajtanak, hogy pályázati kérelmüket az alább felsorolt okmányokkal felszerelve hedri Hedry Lőrinc dr. Ur Oméltóságához, Heves vármegye főispánjához címezve, hivatalomhoz legkésőbb f. évi augusztus hó 31-ének déli 12 órájáig nyújtsák be. A később érkező pályázati kérvényeket a vármegyei ügyviteli szabályzat rendelkezései értelmében nem vehetem figyelembe.

A minősítési kellékeket az 1929: XXX. t. c. 65. és 67. §-ai, valamint az 1933. évi XVI. t. c. 39. §-a tartalmazzák.

Az állások javadalmazásáról az 1929: XXX. t. c. 69. és 70. §-ai intézkednek, az érvényben lévő kormányrendeletekben előirt csökkentések figyelembevételével.

A pályázati kérelemhez csatolni kell:

- 1.) születési anyakönyvi kivonatot;
- 2.) hatósági erkölcsi, valamint családi állapotot igazoló bizonyítványt;
- 3.) magyar honoságot igazoló hatósági bizonyítványt;
- 4.) az elméleti és gyakorlati képesítést igazoló bizonyítványokat;
- 5.) közszolgálatra való alkalmasságot igazoló ujkéletű tisztí orvosi bizonyítványt;
- 6.) katonai szolgálati bizonyítványt;
- 7.) az esetleges előbbi szolgálatokra vonatkozó igazoló iratokat;
- 8.) életleirást (curriculum vitae t).

Közigazgatási gyakornoki állásra pályázók ezen kívül pályázati kérelmükhöz érettségi bizonyítványukat, indexüket, valamint szigorlati bizonyítványukat is csatolni tartoznak.

Azok a pályázók, akik jelenleg is Heves vármegyénél teljesítenek szolgálatot, a VÜSZ. 3. és 4. §-aiban előirt módon, a fentebb előirt okmányok nélkül is pályázhatnak.

A szolgabírói és aljegyzői állás a törvényhatósági bizottság legközelebbi rendes közgyűlésén kerül betöltésre, a díjas közigazgatási gyakornoki állásokat pedig a vármegye főispánja fogja kinevezés utján betölteni.

Eger, 1938. július 30.

Okolicsányi Imre s.k.
alispán.

Ha Gyöngyöst

utbajti, ne mulassza el felkeresni

a Hungária Szálló éttermét,

melynek konyhája kiválóságáról országosan ismert.

Árverési hirdetmény-kivonat.

A Nemzeti Hitelintézet R.T. végrehajthatónak Buzalka Mihály és Tsai végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 1280 P tőkekövetelés és járulékai behajtása végelt a hatvani kir. járásbíróság területén lévő, Hatvan községben fekvő, s a hatvani 6164. sz. tkvi betétben A. I. 1-3 sorsz. 5609|98. 5609|152. 5609|154. hrsz. alatt foglalt, Buzalka Mihály nevén álló szőlő, szántó és utingatlanra 1153 P kikiáltási árban, a hatvani 3238. sz. tkvi betétben A X 2. sorsz. 6236|1-a. hrsz. alatt foglalt id. Buzalka Mihály, Buzalka István, ifj. Buzalka Mihály, Tibor, Béla, kiskoru Buzalka Rozál és Ibolya nevén álló házingatlanra 2008 P 50 f kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1938. évi október hó 4. napján dél e. 9 órakor telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fdszt. 2. ajtó fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok közül a 6164. sz. tkvi betétben foglalt Buchalter József kérelmére 4651 P 22 f-nél, Klein Aladár kérelmére 5830 P 41 f-nél, végrehajtható kérelmére 7215 P 76 f-nél, a 3238 sz. tkvi betétben foglalt ingatlant végrehajtható kérelmére a kikiáltási ár felénél, Rákosí Jenő kérelmére 4.450 P-nél, Schwarcz Lajos Kft. kérelmére 6.666 P 45 f-nél, Buchalter József kérelmére 8.509 P 20 f-nél, Klein Aladár kérelmére 11.393 P 73 f-nél, dr. Kasza László kérelmére 12.863 P 34 f-nél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881:LX. tc. 42. §-ban meghatározott árfolyammal számított ovadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881:LX. tc. 147., 150., 170 §§; 1908:LX. tc. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908:LX. tc. 21. §.)

Hatvan, 1938. évi június hó 25-én.

dr. Antalóczy s. k. kir. jbiró.

A szerkesztésben résztvesznek:

Egerben: Dr. Erlach Sándor, Gyöngyösön: Dr. Katrias Kálmán, Tiszafüreden: Dr. Végh József,
Hevesen: Figlár Géza, Pásztón: vitéz dr. Szilágyi Sándor.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Vig Vilmos, Hatvan, Telefon: 85.

Társzerkesztő: Balogh István Gyöngyös.

Kéziratok, előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatal címére Hatvanba küldendők.

Egyes szám ára 50 fillér.

Klang Sándor

vaskereskedő
Hatvan. Telefon: 68.

Mindennemű vas és háztartási
cikk, a legmodernebb kályhák
és tüzhelyek raktáron nagy
választékban.

Blumenthal

Béla

épületfa- és
tűzifakeres-
kedése.
cementá-
rugyára.

Hatvan

Telefon: 29. szám.

Cement és mozaik lapok, ce-
mentcsövek, járdakövek dus
választékban mindennemű ép-
ítőanyag legjobb minőségben
kapható. Terrenol asbestpala-
gyár, Gyöngyösi parkettgyár
Sempervnova Első Magyar Ne-
mesvakolatgyár kerületi
képviselése.

KORONA

nagy-
szálloda
EGER

Tulajdonos: Eger megyei város,
Bérlő: Unterreiner János.

Legmodernebb berendezésű szálloda
50 szobával, a gyógyhatású fürdők, és
uszodák közelében. A napi penzió ára
mérsékelt.

Felvilágosításokat ad:

Városi Idegenforgalmi Hivatal,
Eger, (Városház)

Bindfeld Márk és fia részvénytársaság

épületfa kereskedő cég-
nél a legmodernebb ki-
vitelű cement, járda- és
mozaik lapok a legjutá-
nyosabb árban besze-
rezhetők.

HATVAN. Telefon 30 sz.

A gondos háziasszonynak
csütörtökön
első teendője, hogy felkeresse
HAJDU ÁRMIN

üzletét,

ahol friss pórkölésű elsőrendű

kávét

kap igen jutányos áron! — Denaturál-
t szesz nagyban és kicsinyben! — Vidék
megrendeléseket pontosan eszközöl! —
Saját érdeke parancsolja, hogy egyszer lá-
togasson el H A T V A N I üzletembe

Takarékos fűtés

Salgó szénnel
Salgó brükettel